

QuickScan Flora en fauna

Helvoirtseweg 23 te Haaren

Quickscan Flora en fauna Helvoirtseweg 23 te Haaren**Status:**

Concept

In opdracht van:

Initiatiefnemer

Contactpersoon:

Adviseur Crijns

Crijns rentmeesters bv

Uitgevoerd door:

Lomans Ecoworks
Boerenkamplaan 75
5712 AB Someren

Veldwerk en rapportage:

Adviseur Lomans

Datum: 30-04-2019

Betrouwbaarheid

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde regelgeving ten aanzien van de huidige natuurwetgeving. Het onderzoek betreft een momentopname en geeft een inschatting van de geschiktheid van de onderzoekslocatie voor beschermde soorten. Het incidenteel voorkomen van beschermde soorten is echter nooit met zekerheid te voorspellen. Lomans Ecoworks accepteert daarom op voorhand geen aansprakelijkheid ten aanzien van mogelijke beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door Lomans Ecoworks uitgevoerde onderzoek neemt.

Inhoud

1. INLEIDING	3
1.1 Aanleiding en doel	3
2. BESCHRIJVING PLANGEBIED	4
2.1 Ligging en beschrijving plangebied.....	4
2.2 Huidig gebruik en beoogde ontwikkeling.....	5
3. WERKWIJZE	6
4. NATUURBESCHERMING IN NEDERLAND	7
4.1 Soortenbescherming	6
4.2 Gebiedenbescherming	10
4.3 Bescherming van houtopstanden.....	11
5. GEBIEDENBESCHERMING.....	11
5.1 Natura 2000.....	12
5.2 Natuurnetwerk Brabant / Ecologische hoofdstructuur.....	13
5.3 Houtopstanden.....	14
6. SOORTENBESCHERMING.....	14
6.1 Flora.....	14
6.2 Vogels	15
6.3 Landzoogdieren	17
6.4 Vleermuizen.....	18
6.5 Ongewervelden	19
6.6 Vissen, reptielen en amfibieën	20
7. SAMENVATTING EN CONCLUSIE.....	21
8. AANBEVELINGEN.....	22
9. GERAADPLEEGDE BRONNEN	23
10. FOTO- IMPRESSIE PLANGEBIED	23

Bijlage 1. Beschermde soorten Vogelrichtlijn

Bijlage 2. Beschermde soorten Habitatrichtlijn

Bijlage 3. Beschermde soorten Provincie Noord- Brabant, 'Andere soorten'

Bijlage 4. Vrijgestelde soorten

1. INLEIDING

1.1 Aanleiding en doel

Initiatiefnemer heeft plannen om de locatie Helvoirtseweg 23 in Haaren te herontwikkelen. Om de beoogde herontwikkeling mogelijk te maken is een herziening van het bestemmingsplan aan de orde. Ten behoeve van de ruimtelijke onderbouwing is een quickscan Flora en fauna (verkennende natuurtoets) noodzakelijk. Aan Lomans Ecoworks is opdracht verleend tot het uitvoeren van deze quickscan. Middels deze quickscan worden aanwezige beschermde natuurwaarden in beeld gebracht en de mogelijke effecten op de beoogde herontwikkeling.

Het doel van dit onderzoek is het vaststellen/uitsluiten van aanwezigheid van beschermde soorten die zijn opgenomen in paragraaf 3.1, 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming. En op welke wijze en in welke mate de beoogde ontwikkeling effect kan hebben op het (mogelijk) voorkomen van beschermde soorten. Aanvullend wordt bepaald of ontwikkelingen effect hebben op beschermde natuurwaarden van nabijgelegen Natura 2000- gebieden, gebieden die behoren tot het Natuurnetwerk Nederland en houtopstanden die op basis van de Wet natuurbescherming zijn beschermd.

Indien de beoogde ontwikkeling kan leiden tot negatieve effecten, leidt de quickscan tot aanbeveling voor vervolgstappen om te voorkomen dat verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming worden overtreden.

2. BESCHRIJVING PLANGEBIED

2.1 Ligging en beschrijving plangebied

Het plangebied Helvoirtseweg 23 te Haaren ligt ten noordoosten van de kern Haaren in het agrarische buitengebied. De omgeving kenmerkt zich door open agrarisch landschap en boomkwekerijen langs groene linten van laanbomen. Ten noorden, aan de oost- en de zuidzijde van het plangebied liggen percelen in gebruik voor de opkweek van bomen en sierheesters. Aan de westzijde grenst het plangebied aan de Helvoirtseweg met tegenoverliggend een melkveebedrijf. Op de locatie is een bedrijfswoning aanwezig, en drie stallen ten behoeve van de intensieve varkenshouderij. De bedrijfswoning is deels omgeven door een siertuin en gazon met plantenborders, heesters, hagen en solitaire bomen. De oprit en het erf tussen de bedrijfsgebouwen zijn geheel verhard met betonklinkers.

Figuur 1. Overzicht plangebied (geel omlijnd) en ligging in de omgeving.

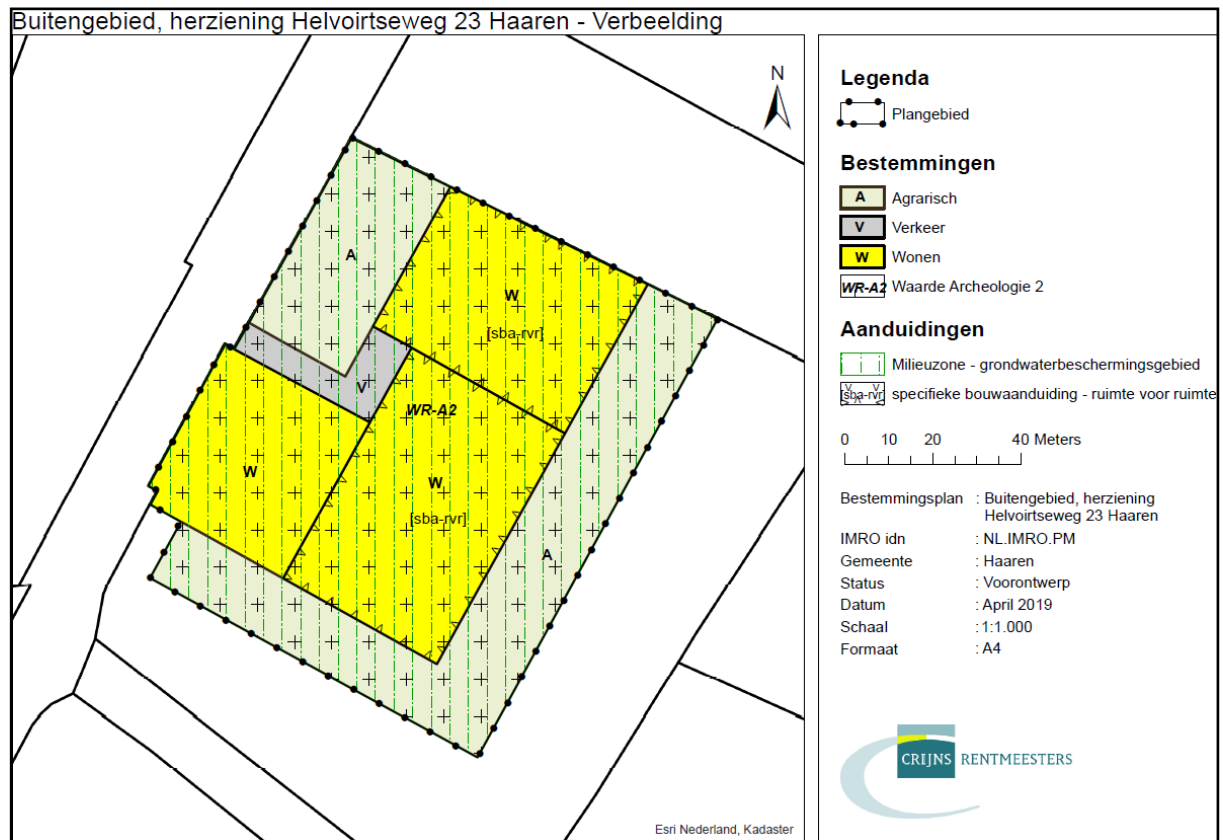
Bron: Google earth.

Aan de westzijde van de meest noordelijk gelegen varkensstal zijn groenstructuren aanwezig in de vorm van groenblijvende sierheesters en hagen. Aan de noordzijde van de stal staan enkele inheemse struiken en bomen.

2.2 Huidig gebruik en beoogde ontwikkeling

De bedrijfsvoering op de locatie bestaat uit een intensieve varkenshouderij. Momenteel staan de stallen leeg. De beoogde ontwikkeling betreft de sanering van het agrarische bedrijf. In samenhang met de sloop van de varkensstallen worden een tweetal Ruimte voor Ruimte woningen opgericht in een erfmodel.

De noordelijk gelegen varkensstal van ca. 290m² wordt verkleind tot een oppervlakte van ca. 200 m². In het nieuwe plan blijven alle groenstructuren gehandhaafd en de nieuwe woningen zullen landschappelijk worden ingepast met streekeigen groen.

Figuur 2. Verbeelding bestemmingsplan Helvoirtseweg 23 Haaren en toekomstige situatie.

3. WERKWIJZE

Bronnenonderzoek

In het kader van de quickscan heeft een bronnenonderzoek plaatsgevonden, waarbij is gekeken naar gebiedsgerichte bescherming en mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten in het plangebied en directe omgeving.

Voor de gebiedsgerichte bescherming is onderzoek uitgevoerd naar aanwezigheid van relevante natuurterreinen in de omgeving. (Natura 2000- gebieden) en het Natuurnetwerk Nederland (EHS) in de nabijheid van het plangebied zijn onderzocht. Daarvoor is o.a. gebruik gemaakt van de website van het Ministerie van Economische zaken en die van de provincie Noord- Brabant.

Voor het soortenonderzoek is gebruik gemaakt van actuele verspreidingsgegevens uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF), Gemeente Haaren 'Bestemmingsplan buitengebied 2011' met verspreidingskaarten van diverse soortgroepen, waarneming.nl, de landelijke vegetatiedatabank, diverse verspreidingsatlassen, kennisdocumenten en 'expert judgement'.

Opmerking

De quickscan flora en fauna is een toets van de ecologische potenties van de plangebied en directe omgeving en betreft geen volwaardig specifiek soortenonderzoek. Er zijn in dit onderzoek geen inventarisaties uitgevoerd van soorten en soortgroepen. Een ecologische inventarisatie bestaat uit meerdere veldbezoeken gedurende de voor de soortgroep meest gunstige periode van het jaar.

Veldbezoek

Er heeft een veldbezoek plaatsgevonden op 25 april in de namiddag. Het weer was bewolkt met een matige oostenwind bij een temperatuur van 19°C. Daarbij zijn de aanwezige biotopen in het plangebied en directe omgeving opgenomen. Aan de hand van de aanwezige biotopen kan worden bepaald of er mogelijk beschermde soorten voorkomen. Naast de biotopen zijn directe en indirecte aanwijzingen opgenomen, die kunnen duiden op het voorkomen van beschermde soorten. Behalve het fysiek aantreffen van exemplaren van soorten is er ook gelet op bijv. holen, uitwerpselen, prooiresten, braakballen vraat-, loop- en veegsporen. Deze waarnemingen zijn bij de beoordeling betrokken. De aanwezige biotopen zijn vergeleken met de habitateisen van beschermde planten- en diersoorten. Op basis van deze vergelijking is beoordeeld welke van deze soorten in het plangebied kunnen voorkomen.

4. NATUURBESCHERMING IN NEDERLAND

Op 1 januari 2017 is de nieuwe Wet Natuurbescherming van kracht geworden. Deze wet vervangt 3 wetten: de Natuurbeschermingswet 1998, de Boswet en de Flora- en faunawet.

De Wet natuurbescherming staat in het teken van verbinding tussen ecologie en economie en bescherming van natuur. Het uitgangspunt van de wet is dat geen schade mag worden gedaan aan beschermde dieren of planten, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan.

Zowel in de voorgaande als nieuwe wetgeving zijn de nationale natuurwetgeving en internationale richtlijnen en verdragen verankerd, zoals Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn, Wetland-Convention, Conventie van Bern, Cites en Verdrag van Ramsar.

De wet is opgesplitst in 1. Soortenbescherming en 2. Gebiedsbescherming.

4.1 Soortenbescherming

Beschermingsniveaus

De Wet natuurbescherming kent drie categorieën beschermde soorten:

1. Alle van nature in Nederland in het wild levende vogels worden beschermd volgens het beschermingsregime van de **Vogelrichtlijn**.
2. Soorten worden Europees beschermd op grond van de **Habitatrichtlijn**, het verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn. In de bijlagen van de Verdragen van Bern en Bonn worden ook vogels genoemd.
3. Het derde beschermingsregime betreft: '**Andere soorten**,' waaronder soorten vallen die vanuit nationaal oogpunt beschermd zijn.

Het zwaarst beschermingsregime gelden voor de Europees beschermde soorten welke vallen onder de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn en worden hier als strikt beschermd aangeduid. Voor nationaal beschermde soorten 'Andere soorten' geldt een zwakker beschermingsregime en kan per provincie en per soort vrijstelling verleend worden voor ingrepen die betreffen ruimtelijke ontwikkeling en bestendig beheer en onderhoud.

Van de soorten die worden beschermd onder de Vogelrichtlijn is geen limitatieve lijst beschikbaar. Het gaat om ca. 700 soorten die van nature op het grondgebied van de Europese unie voorkomen. In de praktijk betreft het alle soorten die in Nederland als broedvogel, standvogel, wintergast of doortrekker aanwezig kunnen zijn, in totaal ca. 290 soorten. (met uitzondering van exoten die hier ook kunnen broeden). Op alle vogels is het beschermingsregime van § 3.1 van de Wet natuurbescherming van toepassing.

De Europees beschermde soorten bestaan uit soorten van de Habitatrichtlijn bijlage IV onderdeel a inclusief het verdrag van Bern bijlage II en het verdrag van Bonn bijlage I, voor zover hun natuurlijke verspreidingsgebied zich in Nederland bevindt. Op deze soorten (zie bijlage 2) is het beschermingsregime van § 3.2 van de Wet natuurbescherming van toepassing.

De 'andere' nationale soorten staan vermeld in een bijlage van de wet die hoort bij artikel 3.10 en 3.11. Op deze bijlage staan soorten uit de soortgroepen zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen, kevers en vaatplanten. Het betreft een limitatieve lijst. Op deze soorten (zie bijlage 3), is het beschermingsregime van § 3.3 van de Wet natuurbescherming van toepassing.

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn § 3.1 Wnb	Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn § 3.2 Wnb	Beschermingsregime andere soorten § 3.3 Wnb
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben	Art 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen	Niet van toepassing
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren	Niet van toepassing
Niet van toepassing	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun Natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen

Tabel 1. Overzicht beschermingsregime met verbodsbepalingen Wet natuurbescherming.

Jaarrond beschermde verblijfplaatsen

Naast soorten beschermt de Wet Natuurbescherming ook verblijfplaatsen die als 'vast' kunnen worden aangemerkt. Deze bescherming geldt alleen de vaste verblijfplaatsen van vogels en zoogdieren. (zie bijlage 1 en 2) Een vaste verblijfplek betreft een verblijfplek waar een dier regelmatig terugkeert en niet slechts eenmalig voor een specifieke functie gebruikt wordt, zoals de nesten van de meeste vogels. Ook hier zijn er verschillende gradaties in beschermingsniveau, afhankelijk hoe kwetsbaar de instandhouding van de soort is in relatie tot gebruik van de vaste verblijfplek. In samenhang met de verblijfplek wordt ook de leefomgeving beschermd zover voor deze van belang is om het functioneren van de verblijfplek mogelijk te maken.

Ontheffingsplicht en vrijstelling

Onder de Wet natuurbescherming is niet altijd een ontheffing nodig bij handelingen met gevolgen voor beschermde plant- en diersoorten. Vaak kunnen maatregelen getroffen worden zodat verbodsbepalingen niet worden overtreden, zoals de werkzaamheden uitvoeren buiten de kwetsbare periode, het aanpassen van de werkvolgorde of de werkzaamheden faseren in ruimte en tijd. In sommige gevallen kan er gebruik gemaakt worden van vrijstelling. Een vrijstelling is een uitzondering op een wettelijk verbod, die wordt vastgelegd voor een van te voren bepaalde categorie van gevallen. Een toegepaste vorm van vrijstelling is onder meer door het werken met een door het ministerie van EZ goedgekeurde gedragscode, door middel van een Programmatistische Aanpak of via een provinciale verordening.

Toetsing

Elke categorie beschermde soorten kent zijn eigen verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of ontheffing van de verboden.

Voor de drie categorieën beschermde soorten moeten de effecten op populatieniveau worden getoetst. Daarbij dient de staat van instandhouding van de gehele populatie in aanmerking genomen te worden.

Een ontheffingsaanvraag wordt o.a. beoordeeld op de volgende punten:

- aanwezigheid van aanvaardbare alternatieve mogelijkheden
- aanwezigheid van een wettelijk belang
- de staat van instandhouding van de soort en behoud van functionaliteit van de verblijfplek.

Het wettelijk belang betreft, afhankelijk van de status van de soort, een Nationaal wettelijk belang (Vrijstellingsbesluit) of een Europees wettelijk belang (Habitatrichtlijn of Vogelrichtlijn). Deze wettelijke belangen hebben o.a. betrekking op de openbare veiligheid, volksgezondheid, veiligheid luchtvaart en bescherming van flora en fauna.

Zorgplicht

De wet erkent de intrinsieke waarde van in het wild levende dieren.

Dit is de waarde die de plant of dier in zichzelf heeft. De waarde die wordt gehecht aan kwaliteiten van een soort, ongeacht de waarde die soort heeft voor mensen.

Artikel 1.11 van de Wnb stelt dat iedereen voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving. De zorg houdt in ieder geval in dat een ieder die weet of kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevergd om zodoende die gevolgen te voorkomen of, voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken. De zorgplicht geldt altijd, en voor alle planten en dieren, of ze beschermd zijn of niet, en in het geval dat ze beschermd zijn ook als er ontheffing of vrijstelling is verleend.

Rode lijsten

Rode lijsten geven een overzicht van soorten die uit Nederland zijn verdwenen of duidelijk achteruit zijn gegaan. Rode lijsten hebben een signaleringfunctie en geen juridische status. Plaatsing op de lijst betekent daarom niet automatisch dat de soort beschermd is. Daarvoor is opname van de soort nodig onder de Wet natuurbescherming. De Rode lijsten zijn richtinggevend voor toekomstig beleid. Van overheden en terreinbeherende organisaties wordt verwacht dat zij bij beleid en beheer rekening houden met de Rode lijsten.

4.2 Gebiedenbescherming

De gebiedenbescherming onderscheidt twee typen beschermde natuurgebieden

- Gebieden die op Europees niveau beschermd zijn en aangewezen zijn in het kader van de Habitatrichtlijn (HR), Vogelrichtlijn (VR) en Verdrag van Ramsar (wetlands) en vallen onder de noemer Natura 2000- gebieden.
- Planologisch beschermde natuurgebieden en verbidingsstructuren die op landelijke basis zijn ingesteld en vallen onder het Natuurnetwerk Nederland (EHS). In de provincie Noord-Brabant geheten; Natuurnetwerk Brabant (NNB).

Natura 2000

Natura 2000- gebieden betreffen gebieden van grote ecologische waarde. In Nederland zijn 164 Natura 2000- gebieden aangewezen. Per Natura 2000- gebied zijn instandhoudingsdoelen voor soorten en vegetatietypen opgesteld. Iedereen die vermoedt, of kan weten dat zijn handelen of nalaten, gelet op de instandhoudingsdoelen, nadelige gevolgen voor een Natura 2000- gebied kan hebben, is verplicht deze handelingen achterwege te laten of te beperken. Uitgezonderd zijn activiteiten binnen Natura 2000- gebied die uitgevoerd worden in het kader van vastgelegde beheersplannen ten behoeve van Natura 2000- doelen. Een ontheffing wordt alleen verleend indien er geen reële alternatieven zijn, de staat van instandhouding van soorten niet in gevaar komt en er sprake is van een groot openbaar belang, dat o.a. de volksgezondheid en openbare veiligheid kan betreffen. De ontheffingsverlening gaat veelal gepaard onder strikte voorwaarden en beperkingen en er is altijd sprake van een compensatieplicht.

Natuurnetwerk Nederland

De natuurgebieden die vallen onder het Natuurnetwerk Nederland vormen door hun onderlinge verbindingen een samenhangend ecologisch netwerk. Het Natuurnetwerk Nederland is de opvolging van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) waarvan de naam de EHS nog in de wetgeving verankerd is. De beleidsmatige bescherming van het Natuurnetwerk Nederland is vastgelegd in de Verordening Ruimte 2014. In de provincie Noord- Brabant (Natuurnetwerk Brabant) bestaat het Natuurnetwerk Nederland uit de Rijks EHS en de provinciale EHS. In de Verordening ruimte wordt echter geen onderscheid gemaakt tussen de Rijks- en de provinciale EHS.

Provincies kunnen zelf bepalen welke gebieden beschermd worden via het provinciaal beleid. De provincie voegt dan gebieden toe aan het Natuurnetwerk Nederland of wijst ze aan als bijzonder provinciaal natuurgebied of – landschap. De wezenlijke kenmerken en waarden van het Natuurnetwerk Nederland mogen niet door een ingreep worden aangetast. Alle mogelijke effecten van een voorgenomen ingreep moeten daarop dan ook worden getoetst. De bescherming van NNN-gebieden verloopt via het ruimtelijk ordeningsrecht Barro (bestemmingsplannen) en niet via natuurwetgeving.

4.3 Bescherming van houtopstanden

Bos valt onder de Wet natuurbescherming als het gaat om beplantingen van bomen groter dan 10 are of als het een rijbeplanting betreft, uit meer dan 20 bomen bestaat. Alleen als bos buiten de bebouwde kom ligt, valt het onder de Wet natuurbescherming. De gemeente kan voor de Wet natuurbescherming een andere 'bebouwde kom Wet natuurbescherming' vaststellen dan de bebouwde kom volgens de Wegenverkeerswet. Bomen op erven en tuinen en een rij wilgen of populieren op of langs landbouwgronden zijn uitgezonderd van de meldingsplicht. Verder is in de Wet natuurbescherming ruimte gecreëerd voor vellen voor de productie van hout als biomassa. Populieren, wilgen, essen of elzen die zijn bedoeld voor de productie als biomassa zijn uitgezonderd van de meld- en herplantplicht indien tenminste een keer per tien jaar wordt geoogst, de beplanting na 1 januari 2013 is aangelegd en aan een aantal beplantingseisen is voldaan. Ook kerstbomen die niet ouder zijn dan twintig jaar, kweekgoed, fruitbomen en windschermen om boomgaarden zijn uitgezonderd. De uitzondering van de oude Boswet voor Italiaanse populieren, linden, paardenkastanjes en treurwilgen gaat onder de Wet natuurbescherming niet meer op.

De belangrijkste elementen m.b.t. de bescherming van houtopstanden zijn de meldingsplicht, de herplantplicht en het kapverbod. De provincies bepalen welke gegevens bij een melding moeten worden aangeleverd.

Meldingsplicht

Wanneer een boseigenaar voornemens is om een houtopstand die onder de Wet Natuurbescherming valt, te gaan vellen dan moet hij dit voornemen minstens een maand van tevoren melden bij Gedeputeerde Staten van de betreffende provincie. (art. 4.2 Wnb).

Herplantplicht

De eigenaar van grond waarop een houtopstand is geveld, of op andere wijze teniet is gegaan, is verplicht binnen drie jaar te herplanten. (art. 4.2 Wnb). Het is niet van belang hoe het bos is ontstaan of in welke staat het verkeerde. Wanneer de herplant niet aanslaat, moet binnen drie jaar daarna de herplant worden vervangen. Er geldt een algehele vrijstelling voor houtopstanden die gekapt worden in het kader van natuurbeheer en natuurbehoud.

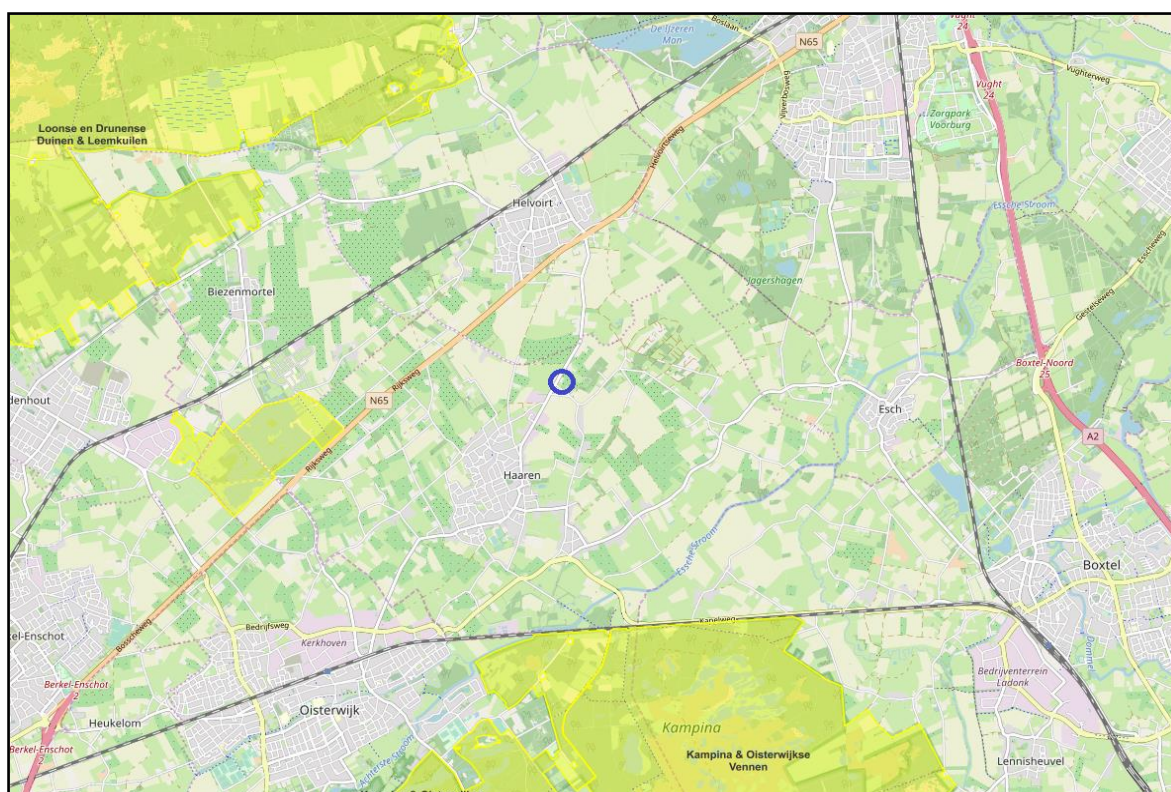
Kapverbod

In uitzonderingsgevallen kunnen Gedeputeerde Staten een kapverbod opleggen wanneer het natuur- of landschapsschoon ernstig in gevaar is. In de praktijk gebeurt dat slecht af en toe, zoals in gevallen waarbij het om zeer oude bomen of buitengewoon waardevolle boomgemeenschappen gaat.

5. GEBIEDENBESCHERMING

5.1 Natura 2000

Op het kaartje met beschermde Natura 2000- gebieden op de website van het Ministerie van Economische zaken is te zien dat de dichtstbijzijnde Natura 2000- gebieden op een afstand van bijna 3 kilometer ten (zuid)westen en op ruim 3 kilometer ten zuiden van het plangebied liggen. Het betreft resp. 'Leemkuilen' behorend tot de 'Loonse en Drunense duinen & Leemkuilen' en 'Kampina & Oisterwijkse vennen'. De Loonse en Drunense duinen vormen een grote dekzandrug met één van Europa's grootste levende stuifzanden. De Leemkuilen bestaat uit een complex van tichelgaten met zwak gebufferde wateren met zeldzame flora en een bijzondere betekenis voor amfibieën. Kampina en Oisterwijkse vennen bestaan uit restanten van halfnatuurlijk Kempense heidelandschap met droge en vochtige heidevegetaties, voedselarme vennen en blauwgraslanden. De vennen betreffen zgn. doorstroomvennen, geïsoleerde zure vennen en vennen onder invloed van inundatie met beekwater.

Figuur 3. Ligging plangebied (blauwe cirkel) t.o.v. Natura 2000- gebieden (geel).

Bron: www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek2.aspx

Ten aanzien van Natura 2000-gebieden dient er o.a. zekerheid geboden te worden betreffende het niet optreden van een verslechtering van de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten.

Natura 2000- stikstofdepositie

Beide omliggende Natura 2000- gebieden omvatten een aantal zeer stikstofgevoelige habitattypen en leefgebieden van soorten zoals de stuifzanden, blauwgraslanden en (zwak gebufferde) vennen. De sanering van de intensieve varkenshouderij met de daarbij behorende ammoniakemissie en de sloop van de stallen betekent een sterk verminderde milieudruk op nabijgelegen Natura 2000- gebieden.

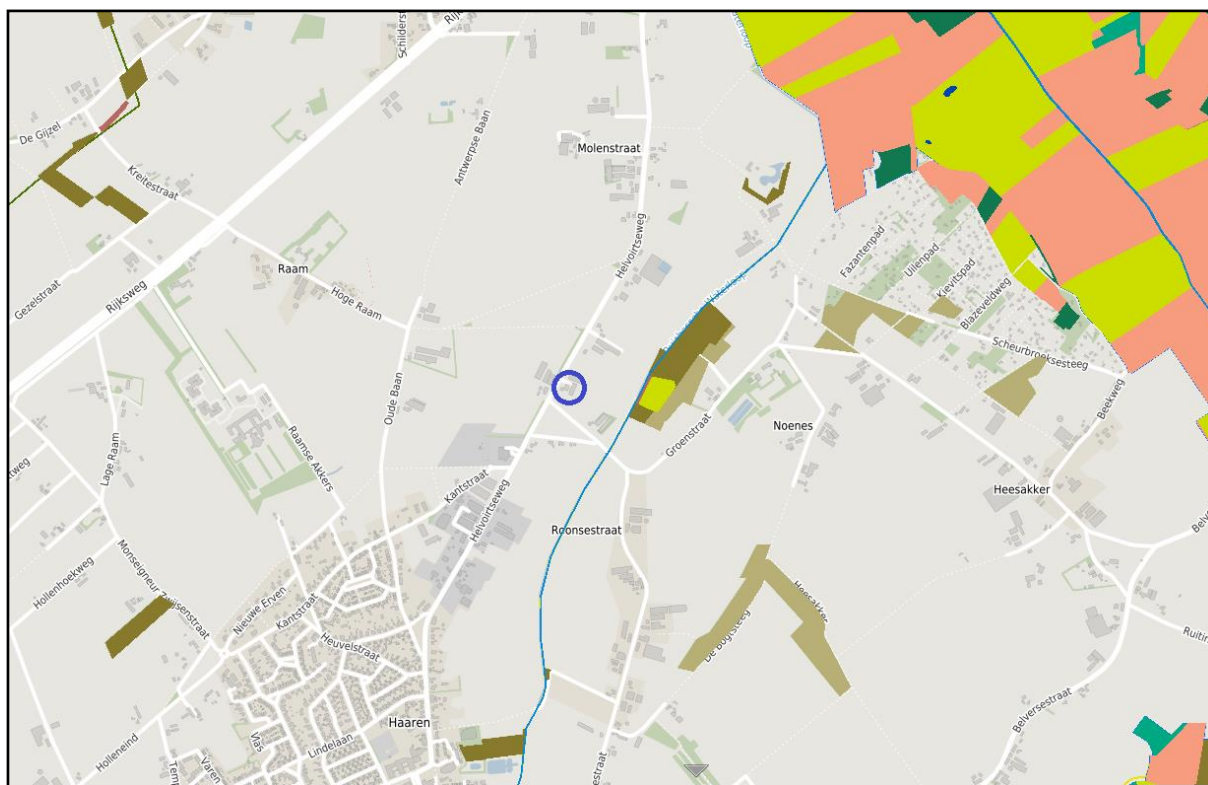
De werkzaamheden gedurende de bouw van de twee woningen kunnen leiden tot een tijdelijke toename in stikstofdepositie (projecteffect). Op basis van de beperkte omvang van de verwachte stikstofdepositie in de gebruiksfase (de realisatie van twee woningen aardgasloos en alleen emissie vanwege verkeersbewegingen bewoners) en de afstand t.o.v. Natura 2000-gebieden (ca. 3 km), is de verwachting dat negatieve effecten op Natura 2000-gebieden door stikstofdepositie op voorhand kunnen worden uitgesloten. De bestemmingswijziging van 'agrarisch' naar 'wonen' zal naar verwachting geen negatieve invloed hebben op instandhoudingsdoelstellingen voor de stikstofgevoelige habitattypen en leefgebieden van soorten in nabijgelegen Natura 2000- gebieden. In onderhavig geval is een Aeriusberekening niet noodzakelijk.

Natura 2000- overige effecten (licht, geluid, trillingen)

Gelet op de aard en omvang van het voornemen, effectbereik van de ingrepen en afstand t.o.v. Natura 2000-gebied (ca.3 km), is aannemelijk dat negatieve effecten op Natura 2000-gebieden door overige effecten op voorhand zijn uit te sluiten. In onderhavig geval is een voortoets niet noodzakelijk.

5.2 Natuurnetwerk Brabant / Ecologische Hoofdstructuur

Op het kaartje van het Natuurbeheerplan van de provincie Brabant is te zien dat het dichtstbijzijnde gebied dat is begrensd als Natuurnetwerk Brabant ligt op ruim 250 m. ten oosten van het plangebied. Het betreft NNB/EVZ Ruijsbossche Waterloop met aangrenzend een laan met beheertype L01.07, kruiden- en faunarijck grasland met beheertype N12.02 en vochtig productiebos N16.04.

Figuur 4. Ligging plangebied (blauwe cirkel) t.o.v. Natuurnetwerk Brabant (groen/bruin).

Bron: <http://kaartbank.brabant.nl/viewer/app/natuurbeheerplan/>

In of in de directe nabijheid van een NNB-gebied geldt het 'Nee, tenzij' principe. In principe zijn geen ontwikkelingen toegestaan die de 'wezenlijke kenmerken of waarden' aantasten.

De beoogde ontwikkeling vindt niet plaats in of in de directe nabijheid van NNB-gebied. De sloop van de stallen ten behoeve van de intensieve veehouderij en de oprichting van de twee Ruimte voor Ruimte woningen zullen niet leiden tot aantasting van wezenlijke kenmerken of waarden van de het nabijgelegen NNB-gebied.

De beoogde plannen hebben verder geen invloed op planologisch beschermde natuurgebieden.

5.3 Houtopstanden

Het aspect Houtopstanden is niet van toepassing. Binnen het plangebied zijn geen houtopstanden aanwezig die vallen onder artikel 4.3 van de Wet natuurbescherming. Met de sloop van de varkensstallen worden geen bomen gekapt.

6. SOORTENBESCHERMING

De aangetroffen soorten en het mogelijk voorkomen van beschermde soorten in het plangebied wordt beschreven. Per soortgroep wordt beschreven welke soorten er zijn waargenomen tijdens veldbezoek, welke soorten voorkomen in de omgeving, en of hier ook potenties voor zijn in het plangebied, welke soorten worden verwacht in het plangebied, en welke effecten (mogelijk) aan de orde zijn.

6.1 FLORA

Voorkomen

Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde planten aangetroffen. Binnen het plangebied is het grootste oppervlak verhard met betonklinkers, en in de siertuin staan enkel cultivars. In de noordwestzijde zijn soorten aangetroffen die duiden op verstoorde en voedselrijke bodem als Ridderzuring, Braam en Grote Brandnetel. Er zijn geen Rode lijst plantensoorten aangetroffen die voorkomen op de verspreidingskaart van de Flora- en vegetatiekarteringen in de gemeente Haaren 2005, zoals de Gele ganzenbloem of Bronkruid.

Volgens gegevens uit de Nationale Databank Flora en Fauna komen op 1 tot 5 km afstand van het plangebied enkele beschermde plantensoorten voor als Kluwenklokje en Wolfskers (§ 3.3 Wnb), Drijvende waterweegbree en Kruiwend moerasscherm (§ 3.2 Wnb).

Kluwenklokje is een Rode lijst soort waarvan het natuurlijke habitat zich bevindt langs rivieren, in schrale blauwgraslanden of kalkgraslanden op allerlei bodems die niet te zwaar bemest zijn. De groeiplaatsen van Wolfskers (eveneens Rode lijstsoort) bevindt zich op kap- en brandvlakten, open plekken in bossen en braakliggende grond op beschaduwde plekken.

Drijvende waterweegbree is een plant van helder, voedselarm en fosfaat arm zwak zuur water en komt voor in laaglandbeken, vennen, kanalen en poelen. Kruiwend moerasscherm is een pionier van stikstofrijke, natte grond. Groeiplaatsen bevinden zich o.a. langs waterkanten, zeeduin, extensief begraasde weilanden, oude graslanden en uiterwaarden.

Het plangebied bestaat uit bebouwing met meest verharde bodem, een gecultiveerde tuin en rondom liggend intensief bemeste en met herbiciden bespoten percelen ten behoeve van de boomkwekerij. In het plangebied en directe omgeving zijn geen geschikte biotopen aanwezig voor beschermde plantensoorten.

Conclusie

In het plangebied en directe omgeving zijn geen beschermde plantensoorten aanwezig. Plantensoorten die op de lijsten vermeld staan van de strikt beschermde plantensoorten van de Habitatrichtlijn en provinciaal beschermde soorten worden niet verwacht. Voor dergelijke soorten, die veelal specifieke eisen stellen aan hun leefomgeving, ontbreken geschikte biotopen in het plangebied en directe omgeving.

6.2 VOGELS

In de Wet natuurbescherming worden alle broedende vogels strikt beschermd op grond van de Vogelrichtlijn. De Wet natuurbescherming kent geen standaardperiode voor het broedseizoen. Het gaat erom of er een broedgeval aanwezig is. Van een aantal vogelsoorten worden de nesten ook buiten het broedseizoen beschermd. De zogenaamde 'Jaarrond beschermde verblijfplaatsen' (zie bijlage 1). Als deze nesten door een ruimtelijke ontwikkeling verdwijnen, kan afhankelijk van de soort die het nest gebruikt, een ontheffingsaanvraag noodzakelijk zijn.

Voorkomen

Categorie 1-4 vaste verblijfplaatsen in gebouwen

Volgens gegevens uit het NDFF komen binnen een afstand van 1 kilometer enkele vogels voor met jaarrond beschermde nesten in gebouwen zoals Gierzwaluw, Huismus, Steenuil en Kerkuil. Op basis van de het karakter van de omgeving worden ook potenties voor Boerenzwaluw en Huiszwaluw verwacht.

Gierzwaluw

Vaste rust- en verblijfplaatsen van Gierzwaluw worden niet verwacht in de te slopen stallen. Gierzwaluwen nestelen niet onder golfplaten daken. Het zijn koloniebroeders en hebben een sterke voorkeur voor bebouwing met zeer steile pannendaken met spleten en richels om snel in te kunnen vliegen.

De bedrijfswoning en de stallen zijn in potentie geschikt voor vogels met jaarrond beschermde verblijfplaatsen zoals Huismus, Steenuil en Kerkuil en Boerenzwaluw en Huiszwaluw.

Huisumus

Tijdens het veldbezoek is op de dakrand van het woonhuis een zingend mannetje Huismus waargenomen. Ook vloog een vrouwtje Huismus heen en weer met veertjes in haar bek. Ze was bezig met de bouw van een nest onder de dakpannen van het woonhuis. De meeste activiteit van Huismussen werd waargenomen in de tuin rondom het woonhuis en nabij de grote Zomereik aan de zuidkant van de woning.

De woning (nestlocaties) en directe omgeving van de siertuin met wintergroene heesters en hagen (schuilgelegenheid en dekking) en zeer waarschijnlijk het tegenoverliggende melkveebedrijf (voedsel) vormen het functionele leefgebied voor Huismussen.

De woning met de nestlocatie(s), de tuin rondom met wintergroene heesters, hagen en struiken blijven gehandhaafd in het nieuwe plan. Het functionele leefgebied van de Huismussen blijft hiermee in stand. In de te slopen stallen zijn geen aanwijzingen (zoals uitstekende droge grassprietjes of sporen van uitwerpselen) gevonden die duiden op nestlocaties van Huismus.

De stallen zijn deels toegankelijk voor vogels, maar ook zijn aan enkele zijgevels en in de nok alle ruimtes tussen het golfplaten dak dichtgestopt met fijn gaas om vogels te weren. Plaatselijk zijn ook de luchtkokers afgedicht.

Steenuil, Kerkuil

Sporen van aanwezigheid van Steenuil of Kerkuil zoals een roestplek, uitwerpselen langs een muur, braakballen of ruiveren zijn niet aangetroffen.

Boerenwaluw en Huiswaluw

De varkensstallen zijn niet toegankelijk voor nestbouw voor Boerenwaluw. Er zijn wel mogelijkheden onder het dak van de open opslagzolder boven één van de stallen. Daar zijn geen nesten aangetroffen van Boerenwaluw. De Huiswaluw is een koloniebroeder die bij voorkeur het nest bouwt in een woonhuis onder een overstekende daklijst, dakgoot of onder windveren. Er zijn geen nesten van Huiswaluw aangetroffen.

Categorie 1-4 vaste verblijfplaatsen in bomen

In het plangebied is nauwelijks geschikt opgaand groen aanwezig voor vogels met jaarrond beschermde nesten. Volgens de gegevens uit de NDFF komen binnen een straal van 0-1 km een aantal vogels voor met jaarrond beschermde verblijfplaatsen in bomen. Het betreffen o.a. roofvogels als Boomvalk, Buizerd en Wespandief die in bosgebieden hun broedhabitat vinden, en Roeken die als koloniebroeders in groepjes hoge bomen hun nesten hebben.

Vaste verblijfplaatsen van genoemde soorten zijn uitgesloten door het ontbreken van geschikt broedhabitat.

Categorie 5 vaste rust- en verblijfplaatsen

Categorie 5- soorten zijn alleen jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen. Tijdens het veldbezoek zijn uit deze categorie foeragerende Eksters, Kool- en Pimpelmezen waargenomen en er is een Spreeuw gespot op de schoorsteen van de woning. Gezien de sporen van uitwerpselen langs de muur van één van de varkensstallen nestelen er Spreeuwen onder de golfplaten. Voor de Spreeuwen zijn zwaarwegende ecologische redenen niet aan de orde om de nestplaatsen jaarrond te beschermen. Er zijn voldoende alternatieven in agrarische bedrijfsgebouwen in de omgeving.

Overige Vogelrichtlijnsoorten

Het woonhuis, de groene tuin en de bedrijfsgebouwen zijn geschikt voor overige algemene vogelrichtlijnsoorten waarvan de nesten alleen gedurende het broedseizoen beschermd zijn. Tijdens het veldbezoek werden soorten zoals Kauw, Merel, Holenduif en Houtduif waargenomen. Verder worden nestmogelijkheden voor soorten als Heggenmus en Winterkoning verwacht.

Conclusie***Jaarrond beschermde verblijfplaatsen in gebouwen***

In het plangebied zijn jaarrond beschermde verblijfplaatsen (nesten) van Huismus aanwezig in de bedrijfswoning. De bedrijfswoning blijft gehandhaafd. In de te slopen stallen zijn geen jaarrond beschermde nesten aangetroffen.

Voor Huismussen geldt dat deze nog tot in september kunnen broeden. De sloopwerkzaamheden dienen na half september te worden opgestart, of als door een ter zake deskundige is vastgesteld dat de jonge Huismussen zijn uitgevlogen. Ook dient verstoring binnen de invloedssfeer van de vaste rust- en verblijfplaats (nesten in het woonhuis) door bouwverlichting of bouwmachines te worden voorkomen.

Jaarrond beschermde verblijfplaatsen in bomen

In het plangebied zijn geen jaarrond beschermde nesten in bomen aanwezig. Er is nauwelijks geschikt opgaand groen en daarmee ontbreekt geschikt broedhabitat voor soorten met een jaarrond beschermd nest.

Overige vogelrichtlijnsoorten

Overige, algemene vogelsoorten als Kauw, Merel en Houtduif zijn waargenomen tijdens het veldbezoek.

De sloopwerkzaamheden dienen buiten het broedseizoen te worden uitgevoerd. De broedtijd valt globaal van eind maart tot half juli. In dit geval tot half september i.v.m. de vaak langere broedperiode van Huismussen.

6.3 LANDZOOGDIEREN

Voorkomen

Jaarrond beschermde verblijfplaatsen

Volgens bronnenonderzoek komen Eekhoorn en Das (§ 3.3 Wnb) voor binnen een afstand van 1 kilometer van het plangebied.

Eekhoorns komen voor in bosgebieden, tuinen en parken met veel bomen vooral waar voedselgelegenheid is. Mogelijk doet de Eekhoorn het plangebied sporadisch aan om te foerageren. De enige boom die nestgelegenheid zou bieden voor de Eekhoorn is de hoge Zomereik aan de zuidkant in de tuin. Daarin is geen eekhoornnest aangetroffen.

De Das heeft een voorkeur voor kleinschalig akker- en weidelandschap met verspreide heggen en houtwallen, waar voldoende dekking, weinig verstoring en een groot voedselaanbod is. Het plangebied en de directe omgeving met boomkwekerijen en open agrarische percelen vormt voor de Das geen leefgebied.

In Brabant komt de Steenmarter (§ 3.3 Wnb) op steeds meer plekken voor. De Steenmarter heeft vaste verblijfplaatsen in gebouwen waar weinig menselijke activiteit plaatsvindt. Zijn aanwezigheid verraad zich door o.a. prooiresten, uitwerpselen en krabsporen.

De varkensstallen waren tot voor kort in gebruik, er is dagelijks menselijke activiteit. Ook de open zolder boven één van de stallen met opslag wordt zeer regelmatig gebruikt, waardoor een vaste rust- en verblijfplaats van Steenmarter redelijkerwijs uitgesloten kan worden.

Kleine marterachtigen zoals Wezel, Hermelijn en Bunzing zijn in Noord-Brabant vanaf 1 oktober 2017 beschermd (§ 3.3 Wnb). Uit bronnenonderzoek blijkt dat Bunzing voorkomt in de omgeving van het plangebied, en Wezel en Hermelijn op enige afstand. Deze zoogdieren verplaatsen zich vooral via lijnvormige landschapselementen zoals hagen die tot aan de grond komen (geen opgesnoeide hagen) of greppels, en vinden er hun voedsel. Landschapselementen in een geschikt habitat voor kleine marterachtigen zijn o.a. struwelen, hoge graslandvegetatie, houtstapels, holle bomen, houtwallen, takkenrillen of stapels stenen of puin. Voor de Bunzing is water in de nabijheid van belang.

De omgeving van het plangebied bestaat uit open agrarisch landschap en percelen voor het opkweken van bomen. Rond de bebouwing is relatief veel bodem verhard en verder ontbreken landschapselementen die het plangebied tot een geschikt leefgebied maken voor kleine marterachtigen.

Tijdens het veldbezoek werd een Konijn gespot. Verder worden nog enkele zoogdieren verwacht die gebruik maken van het plangebied zoals Egel en een aantal algemene muizensoorten welke behoren tot de categorie 'Vrijgestelde soorten'. Bij een ruimtelijke ontwikkeling betekent dit dat rust- of verblijfplaatsen opzettelijk beschadigd of vernield mogen worden, wanneer geen andere bevredigende oplossing bestaat. Maar de zorgplicht geldt natuurlijk altijd.

Conclusie

Het voorkomen van beschermde landzoogdieren met vaste verblijfplaatsen kan worden uitgesloten. In het plangebied en directe omgeving komen verder geen beschermde soorten voor die op de lijsten staan van de Habitatrichtlijn of de 'Andere soorten', (provinciaal beschermde soorten) door het ontbreken van geschikt leefgebied.

Het plangebied biedt uitsluitend leefgebied voor een aantal landzoogdieren waarvoor een vrijstelling geldt bij ruimtelijke ontwikkeling. Echter de zorgplicht is wel altijd van kracht.

6.4 VLEERMUIZEN

Alle in Nederland voorkomende vleermuizen zijn strikt beschermd. Alle vleermuizen staan vermeld in de Europese Habitatrichtlijn (§ 3.2 Wnb).

Dit betekent dat ze beschermd zijn tegen versterking van vaste rust- en verblijfplaatsen. Onder deze vaste rust- en verblijfplaatsen wordt verstaan: 'het gehele systeem waarvan een populatie gebruik maakt tijdens de jaarcyclus van de soort'. Dit houdt in dat niet alleen verblijfplaatsen, maar ook belangrijke verbindingen hiertussen (vlieg- en foerageerroutes) beschermd zijn.

Voorkomen

Volgens het cursusdictaat 'Vleermuizen en planologie', (Limpens *et al* 2014), kunnen in dit deel van het land o.a. de volgende soorten voorkomen: Gewone dwergvleermuis, Rosse vleermuis, Laatvlieger, Gewone grootoorvleermuis, Franjestaart en Watervleermuis.

Belangrijke vliegroutes en foerageergebied

Vleermuizen oriënteren zich op lijnvormige elementen in het landschap zoals bomenlanen, kanalen of houtwallen, om zich te verplaatsen van verblijfplaats naar foerageergebieden.

Dergelijke structuren zijn niet aanwezig in het plangebied. De bomenrijen/ laanbomen aan de Roonsestraat/ Helvoirtseweg zullen waarschijnlijk dienstdoen als vlieg- en foerageerroute voor vleermuizen. Vleermuizen zullen vooral de groene tuin rond de woning benutten om te foerageren. Het nieuwe bouwplan zal landschappelijk wordt ingepast met bij voorkeur inheems groen. Daarmee zullen foerageermogelijkheden voor vleermuizen verbeteren ten opzichte van de huidige situatie.

Verblijfplaatsen

Er zijn vleermuizen die in bomen hun verblijfplaatsen hebben en soorten die in gebouwen verblijven. In het plangebied is één dikke Zomereik als potentiële vleermuisboom aanwezig. In de boom zijn geen rotingsgaten, stamholtes of tak- of stamspleten aangetroffen. Boombewonende vleermuizen kunnen worden uitgesloten.

Vleermuisverblijfplaatsen in bebouwing kunnen aangetroffen worden onder dakpannen, tussen dakbeschot, boeiboorden, onder gevelbekleding, in spleten en kieren in muren of in de spouw door open stootvoegen. De bedrijfswoning biedt mogelijkheden voor vleermuizen om in te verblijven. De bedrijfswoning blijft gehandhaafd.

De te slopen varkensstallen zijn opgetrokken uit geheel dichte stenen spouwmuren zonder stootvoegen, en gedekt met golfplaten dak deels voorzien van isolatiepanelen aan de onderzijde. Aan de noordelijke stal is gevelbekleding aanwezig van damwandprofiel.

In de daken van de stallen zijn grote luchtkokers aanwezig. Er zitten brede ventilatiegleuven in de zijgevels en boven sommige buitendeuren zitten brede luchtingsspleten. In de stallen heerst een tochtig en koel klimaat.

De varkensstallen zijn ongeschikt bevonden als vleermuisverblijfplaats. Ook de open opslagzolder boven één van de varkensstallen is ongeschikt als vleermuisverblijfplaats.

Er is geen toegang tot de spouw, en onder de golfplaten daken loopt de temperatuur snel op. Gebufferde plekken met een stabiel klimaat ontbreken. Gezien de huidige staat van de stallen, de constructie en gebruikte materialen kunnen vleermuisverblijfplaatsen in de varkensstallen redelijkerwijs uitgesloten worden.

Conclusie

Belangrijke vliegroutes en foerageergebied

De bomenrijen/ laanbomenstructuren aan de Helvoirtseweg/ Roonsestraat doen mogelijk dienst als belangrijke vlieg- en foerageerroute voor vleermuizen. Deze structuren blijven ongewijzigd aanwezig. Het plangebied zelf biedt foerageermogelijkheden voor vleermuizen. Alle groen blijft gehandhaafd.

Verblijfplaatsen

In het plangebied zijn geen geschikte holtebomen waarin zich vleermuisverblijfplaatsen kunnen bevinden. Het woonhuis met pannendak biedt potenties voor vleermuisverblijfplaatsen. Het woonhuis blijft in haar huidige vorm gehandhaafd. Gezien het recent gebruik, de staat van de stallen, de constructie en gebruikte materialen kunnen hier vleermuisverblijfplaatsen uitgesloten worden. Negatieve effecten zijn niet aan de orde.

6.5 ONGEWERVELDEN

Voorkomen

Libellen en dagvlinders

Tijdens het veldbezoek zijn geen libellen of dagvlinders waargenomen. Er worden enkele algemene soorten dagvlinders verwacht zoals Citroenvlinder, Dagpauwoog en Gehakkelde aurelia.

Waarnemingen van strikt beschermde soorten vlinders en libellen binnen een afstand van 0-1 km van het plangebied zijn er praktisch niet. De enige soort libel welke vermeld staat is de Gevlekte witsnuitlibel. Deze soort komt voor in voedselarme zeggenmoerassen. Dit biotoop is niet te vinden in het plangebied en directe omgeving.

Op enige afstand (1-5 km) komen beschermde soorten voor als Kleine ijsvogelvlinder, Gentiaanblauwtje, Beekrombout en Bosbeekjuffer (§ 3.3 Wnb). Genoemde soorten leven in specifieke biotooptypen als zonnige, open plekken in bosgebieden, heidegebieden met Klokjesgentiaan en snelstromende beken en riviertjes met een goede waterkwaliteit. Deze biotopen zijn niet aanwezig in het plangebied en directe omgeving.

Overige soorten

Overige beschermde soorten insecten, hout- en waterkevers zoals Vliegend hert, Vermiljoenkever of Gestreepte waterroofkever zijn afhankelijk van bijzondere habitattypen als oude (eiken)bossen met boomholtes en rottend hout, of onvervuilde, voedselarme wateren met specifieke vegetaties. Deze biotopen zijn niet aanwezig in het plangebied en de directe omgeving.

Ook voor soorten als Europese rivierkreeft en Platte schijfhoorn is in het plangebied geen geschikt habitat aanwezig en zijn ook geen waarnemingen bekend in de omgeving.

Conclusie

Tijdens het veldbezoek zijn geen dagvlinders en geen libellen waargenomen. Er worden enkel algemene soorten dagvlinders en een enkele (zwervende) libel verwacht. In het plangebied en directe omgeving zijn geen biotopen aanwezig die geschikt leefgebied vormen voor beschermde dagvlinders en libellen. Het voorkomen van beschermde dagvlinders en libellen kan uitgesloten worden. Ook voor overige soorten ongewervelden zoals beschermde kevers, kreeften of slakken vormt het plangebied geen geschikt habitat. Het plangebied biedt uitsluitend leefgebied voor algemene vlinder- en (zwervende) libellensoorten en overige algemene soorten ongewervelden.

6.6 VISSSEN, REPTIELEN EN AMFIBIEËN

Voorkomen

In het plangebied is geen oppervlaktewater aanwezig, daarmee kan de aanwezigheid van (beschermde) vissoorten bij kan voorbaat uitgesloten worden.

Uit bronnenonderzoek blijkt dat binnen een straal van 1 kilometer beschermde amfibieën voorkomen als Kamsalamander en Poelkikker (§ 3.2 Wnb). De Alpenwatersalamander, Meerkikker, Vinpootsalamander en beschermde reptielen als Hazelworm en Levendbarende hagedis komen op enige afstand van het plangebied voor.

Al deze genoemde beschermde amfibieën en reptielen zijn afhankelijk van specifieke biotopen zoals o.a. voedselarme poelen, beschaduwde of juist zonbeschenen wateren of heideterreinen. Deze zijn niet te vinden in het plangebied en directe omgeving. Ook zijn geen houtwallen en bossages aanwezig waar beschermde amfibieën mogelijk kunnen overwinteren.

De Rugstreeppad (§ 3.2 Wnb) komt voor in de Leemkuilen op ca. 3 km afstand van het plangebied. Rugstreeppadden komen voornamelijk voor in terreinen met hoge dynamiek, maar ook in agrarisch gebied en in pas geschoonde sloten en andere wateren in grasland- en akkergebieden. Ze zijn in staat om snel een geschikt gebied te koloniseren. Vooral juvenielen leggen afstanden tot wel 5 km af op zoek naar geschikt leefgebied. Dit gebeurt in willekeurige richtingen, niet geleid door vegetatiestructuren. Hierdoor is de soort 'overall' in zijn leefgebied aanwezig, zij het vaak in zeer lage dichtheden.

De aanwezigheid van de Rugstreeppad is in de huidige omstandigheden op voorhand uit te sluiten. Echter wanneer de sloopwerkzaamheden hebben plaatsgevonden en het terrein bouwrijp wordt gemaakt, kunnen er zich bijv. plasjes water vormen. Dan wordt het plangebied opeens geschikt(er) als voortplantingsbiotoop. Het is niet bij voorbaat uit te sluiten dat Rugstreeppadden dan het terrein koloniseren. Dit dient voorkomen te worden. Hiervoor worden maatregelen aanbevolen.

Conclusie

Beschermde vissoorten, reptielen en amfibieën komen niet voor in het plangebied door het ontbreken van oppervlaktewater en geschikt leefgebied. Het plangebied wordt mogelijk benut door Gewone pad en Bruine kikker als landbiotoop. Gewone pad en Bruine kikker behoren tot de 'Vrijgestelde soorten' waarvoor bij ruimtelijke ontwikkeling vrijstelling geldt. Echter de zorgplicht is altijd van kracht.

Er worden maatregelen aanbevolen om te voorkomen dat Rugstreeppadden het plangebied koloniseren als het bouwrijp wordt gemaakt.

7. SAMENVATTING EN CONCLUSIE

Toetsing aan de Wet natuurbescherming

Beschermde gebieden

Natura 2000- gebieden

Natura 2000- stikstofdepositie

De dichtstbij gelegen Natura 2000- gebieden liggen op ca. 3 kilometer ten (zuid)westen en op ca. 3 kilometer ten zuiden van het plangebied. De sanering van de intensieve varkenshouderij met de daarbij behorende ammoniakemissie en de sloop van de stallen heeft tot gevolg een sterk verminderde milieudruk op nabijgelegen Natura 2000- gebieden. Overschrijding van de grenswaarde van stikstofdepositie in het nieuwe plan is niet aan de orde.

Natura 2000- overige effecten (licht, geluid, trillingen)

Gelet op de aard en omvang van het voornemen, effectbereik van de ingrepen en afstand t.o.v. Natura 2000-gebied, is aannemelijk dat negatieve effecten op Natura 2000-gebieden door overige effecten op voorhand zijn uit te sluiten.

Natuurnetwerk Brabant

Het dichts bijzijnde gebied dat is begrensd als Natuurnetwerk Brabant ligt op ruim 250 meter ten oosten van het plangebied. Met de beoogde herbestemming van 'agrarisch' naar 'wonen' is geen sprake is van aantasting van 'wezenlijke waarden en kenmerken' van een NNB-gebied.

Beschermde soorten

Vogels beschermd op grond van de Vogelrichtlijn art. 3.1 Wnb

In het plangebied zijn geen vogels met jaarrond beschermde nesten in bomen of in te slopen bedrijfsgebouwen aangetroffen. Er zijn nestplaatsen van Huismus aanwezig in het woonhuis. Het woonhuis en groene tuin vormen het functionele leefgebied van de Huismus. De nestplaatsen in het woonhuis, en het overige functionele leefgebied voor de Huismussen blijft in stand. Overtreding van verbodsbepalingen beschermingsregime Vogelrichtlijn § 3.1 Wnb is niet aan de orde.

Europees beschermde soorten op grond van de Habitatrichtlijn art. 3.2 Wnb

Tijdens het veldbezoek zijn geen vogels of andere soorten aangetroffen die vallen onder het beschermingsregime van de Europese Habitatrichtlijn.

De aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen voor vleermuizen kan worden uitgesloten.

Het plangebied zelf vormt geschikt foerageergebied voor vleermuizen. Met de herontwikkeling worden meer groenstructuren aangeplant waardoor foerageermogelijkheden worden verbeterd.

Mogelijke vliegroutes voor vleermuizen zijn aanwezig in de laanbomenstructuur aan de Roonsestraat en Helvoirtseweg. Deze blijven ongewijzigd aanwezig.

Nationaal beschermde Andere soorten art. 3.3 Wnb

Tijdens het veldbezoek zijn geen soorten waargenomen welke voorkomen op de lijst van de provinciaal beschermde soorten. Voor deze soorten ontbreekt geschikt leefgebied.

Vrijgestelde soorten

Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen van soorten uit deze categorie aangetroffen.

Er worden wel enkele soorten verwacht uit deze categorie die gebruik maken van het plangebied zoals Gewone pad, Bruine kikker, Egel en enkele algemene muizensoorten. Voor deze soorten geldt wel vrijstelling, maar de algemene zorgplicht is altijd van kracht.

Indien de aanbevelingen voor Vogels algemeen, Huismus en Rugstreeppad worden opgevolgd, zijn er geen belemmeringen voor de beoogde ontwikkeling in het kader van de Wet natuurbescherming. Nader onderzoek of een ontheffingsaanvraag is niet aan de orde.

8. AANBEVELINGEN

Vogels algemeen en Huismus

Tijdens de werkzaamheden dient rekening gehouden te worden gehouden met broedende vogels in bomen en broedende Huismussen in de bedrijfswoning. Alle broedende vogels zijn beschermd en van de Huismus is het ook nest jaarrond beschermd, omdat ze daar het gehele jaar gebruik van maken.

De sloopwerkzaamheden dienen buiten de broedtijd van de Huismussen uitgevoerd te worden om deze in hun meest kwetsbare periode niet te verstoren. Huismussen kunnen nog tot in september broeden. Aanbevolen wordt om na half september de sloopwerkzaamheden op te starten, of als door een ter zake deskundige is vastgesteld dat het broedproces is beëindigd.

Op deze wijze wordt binnen het kader van de Wet natuurbescherming gewerkt.

Rugstreeppad

Ter voorkoming van het in gebruik nemen van het plangebied door de Rugstreeppad tijdens het bouwrijp wordt aanbevolen om:

- natte plekken en kleine plasjes water te dempen of af te dekken. Als dit niet lukt dan paddenschermen plaatsen.
- tijdig zandige omstandigheden weg te nemen of de werkzaamheden af te ronden voor eind augustus (vanaf eind augustus gaan rugstreeppadden op zoek naar vergraafbare grond om de winter door te brengen).

Aanbevelingen inheems groen bij landschappelijke inpassing

Bij de landschappelijke inpassing gaat de voorkeur uit naar het aanplanten van inheemse bes- en nootdragende struiken zoals Sporkehout (Vuilboom), Gelderse roos, Wilde kardinaalsmuts of Hazelaar. Deze ten gunste van foerageerfuncties voor vogels, maar ook kleine knaagdieren, insecten en insecteneters zoals vleermuizen zullen hiervan profiteren. Huismussen zullen schuilgelegenheid vinden in stekelige struiken zoals bijv. (groenblijvende) Hulst of Meidoorn.

Lindebomen trekken tijdens de bloei grote aantallen insecten aan, en dus ook eerdergenoemde insecteneters.

9. GERAADPLEEGDE BRONNEN

Literatuur

- Broekhuizen, S., K. Spoelstra, J.N.M.Thissen, K.J. Canters & J.C. Buys 2016. Atlas van de Nederlandse zoogdieren.
- Beheerwijzer Landschappelijke maatregelen voor kleine marterachtigen. S.A. Westra, R.S.M. Kuiters en de Zoogdierverseniging 2018.
- Creemers, R.M.C. & J.J.C.W. van Delft 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland.
- Handreiking Kleine Marters in relatie tot soortenbescherming. 11 oktober 2017. Zoogdierverseniging en provincie Noord- Brabant.
- Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen. Ministerie van Economische Zaken, versie december 2016.
- SOVON broedvogelonderzoek Nederland 2018. Vogelatlas van Nederland. Broedvogels, wintervogels en 40 jaar verandering.
- Vleermuizen en planologie, Cursusdictaat november 2014. Zoogdierverseniging.
- Veldgids Vleermuizen van Europa, Christian Dietz & Andreas Kiefer 2017.
- Wet natuurbescherming, 16 december 2015, gepubliceerd Staatscourant 19 januari 2016.

Internetsites

- www.brabant.nl
- www.bij12.nl/assets/BIJ12-2017-009-Kennisdocument-Huismus-1.0.pdf
- www.haaren.nl
- www.ruimtelijkeplannen.nl
- www.synbiosys.alterra.nl
- www.verspreidingsatlas.nl
- www.quickscanhulp.nl

9. FOTO- IMPRESSIE PLANGEBIED

De directe omgeving van het plangebied, de Helvoirtseweg (plangebied links) en zicht op de Roonsestraat.

De bedrijfswoning en één van de te slopen stallen. Kijkje op het erf vanuit zuidwest, kijkrichting noordoost.

Te slopen stal met open zolderruimte.

De meest oostelijk gelegen te slopen stal.

De te slopen stal aan de noordzijde.

Een zingend mannetje Huismus op dakrand woonhuis.

Vogelwerende maatregelen onder de golfplaten.

Sporen van spreeuwennestplaatsen.

BIJLAGE 1 BESCHERMDE SOORTEN VOGELRICHTLIJN

Onder dit beschermingsregime vallen de Europees beschermde soorten als bedoeld in art 3.1 van de Wnb.

Vogels met vaste verblijfplaatsen

De Vogelrichtlijn onderscheidt de volgende categorieën beschermde vaste verblijfplaatsen:

Nesten van vogelsoorten van categorie 1 t/m 4 zijn jaarrond beschermd, de nesten van soorten in categorie 5 zijn beschermd als er onvoldoende alternatieven zijn.

1. Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats.
2. Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.
3. Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.
4. Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen.
5. Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen.

Soortgroep	Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Bescherming
Vogels	steenuil	Athene noctua	Categorie 1
Vogels	gierzwaluw	Apus apus	Categorie 2
Vogels	huismus	Passer domesticus	Categorie 2
Vogels	roek	Corvus frugilegus	Categorie 2
Vogels	grote gele kwikstaart	Motacilla cinerea	Categorie 3
Vogels	kerkuil	Tyto alba	Categorie 3
Vogels	oehoe	Bubo bubo	Categorie 3
Vogels	ooievaar	Ciconia ciconia	Categorie 3
Vogels	slechtvalk	Falco peregrinus	Categorie 3
Vogels	boomvalk	Falco subbuteo	Categorie 4
Vogels	buizerd	Buteo buteo	Categorie 4
Vogels	havik	Accipiter gentilis	Categorie 4
Vogels	ransuil	Asio otus	Categorie 4
Vogels	sperwer	Accipiter nisus	Categorie 4
Vogels	wespendief	Pernis apivorus	Categorie 4
Vogels	zwarte wouw	Milvus migrans	Categorie 4
Vogels	blauwe reiger	Ardea cinerea	Categorie 5
Vogels	boerenzwaluw	Hirundo rustica	Categorie 5
Vogels	bonte vliegenvanger	Ficedula hypoleuca	Categorie 5

Vogels	boomklever	<i>Sitta europaea</i>	Categorie 5
Vogels	boomkruiper	<i>Certhia brachydactyla</i>	Categorie 5
Vogels	bosuil	<i>Strix aluco</i>	Categorie 5
Vogels	brilduiker	<i>Bucephala clangula</i>	Categorie 5
Vogels	draaihals	<i>Jynx torquilla</i>	Categorie 5
Vogels	eidereend	<i>Somateria mollissima</i>	Categorie 5
Vogels	ekster	<i>Pica pica</i>	Categorie 5
Vogels	gekraagde roodstaart	<i>Phoenicurus phoenicurus</i>	Categorie 5
Vogels	glanskop	<i>Parus palustris</i>	Categorie 5
Vogels	grauwe vliegenvanger	<i>Muscicapa striata</i>	Categorie 5
Vogels	groene specht	<i>Picus viridis</i>	Categorie 5
Vogels	grote bonte specht	<i>Dendrocopos major</i>	Categorie 5
Vogels	hop	<i>Upupa epops</i>	Categorie 5
Vogels	huiszwaluw	<i>Delichon urbicum</i>	Categorie 5
Vogels	ijsvogel	<i>Alcedo atthis</i>	Categorie 5
Vogels	kleine bonte specht	<i>Dendrocopos minor</i>	Categorie 5
Vogels	kleine vliegenvanger	<i>Ficedula parva</i>	Categorie 5
Vogels	koolmees	<i>Parus major</i>	Categorie 5
Vogels	kortsnavelboomkruiper	<i>Certhia familiaris macrodactyla</i>	Categorie 5
Vogels	oeverzwaluw	<i>Riparia riparia</i>	Categorie 5
Vogels	pimpelmees	<i>Parus caeruleus</i>	Categorie 5
Vogels	raaf	<i>Corvus corax</i>	Categorie 5
Vogels	ruigpootuil	<i>Aegolius funereus</i>	Categorie 5
Vogels	spreeuw	<i>Sturnus vulgaris</i>	Categorie 5
Vogels	tapuit	<i>Oenanthe oenanthe</i>	Categorie 5
Vogels	torenavk	<i>Falco tinnunculus</i>	Categorie 5
Vogels	zeearend	<i>Haliaeetus albicilla</i>	Categorie 5
Vogels	zwarte kraai	<i>Corvus corone</i>	Categorie 5
Vogels	zwarte mees	<i>Periparus ater</i>	Categorie 5
Vogels	zwarte roodstaart	<i>Phoenicurus ochruros</i>	Categorie 5
Vogels	zwarte specht	<i>Dryocopus martius</i>	Categorie 5

BIJLAGE 2 BESCHERMDE SOORTEN HABITATRICHTLIJN

(NIET VOGELS) Onder dit beschermingsregime vallen de Europees beschermde soorten bedoeld in art. 3.5 van de Wnb.

Soortgroep	Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Bescherming
Sporenplanten-bladmossen	geel schorpioenmos	Hamatocaulis vernicosus	Bern I
Sporenplanten-bladmossen	tonghaarmuts	Orthotrichum rogeri	Bern I
Sporenplanten-varens	kleine vlotvaren	Salvinia natans	Bern I
Zaadplanten	liggende raket	Sisymbrium supinum	Bern I
Zaadplanten	drijvende waterweegbree	Luronium natans	Bern I, HR IV
Zaadplanten	groenknolorchis	Liparis loeselii	Bern I, HR IV
Zaadplanten	kruipend moerasscherm	Apium repens	Bern I, HR IV
Zaadplanten	zomerschroeforchis	Spiranthes aestivalis	Bern I, HR IV
Insecten-dagvlinders	moerasparelmoervlinder	Euphydryas aurinia ssp. aurinia	Bern II
Insecten-haften	oeveraas	Palingenia longicauda	Bern II
Insecten-libellen	mercurwaterjuffer	Coenagrion mercuriale ssp. mercuriale	Bern II
Zoogdieren-zeezoogdieren	walrus	Odobenus rosmarus ssp. rosmarus	Bern II
Reptielen	dikkopschildpad	Caretta caretta	Bern II, Bon I, HR IV
Reptielen	kemp's zeeschildpad	Lepidochelys kempii	Bern II, Bon I, HR IV
Reptielen	lederschildpad	Dermochelys coriacea	Bern II, Bon I, HR IV
Reptielen	soepschildpad	Chelonia mydas	Bern II, Bon I, HR IV
Zoogdieren-zeezoogdieren	bultrug	Megaptera novaeangliae	Bern II, Bon I, HR IV
Zoogdieren-zeezoogdieren	gewone vinvis	Balaenoptera physalus	Bern II, Bon I, HR IV
Amfibiën	boomkikker	Hyla arborea ssp. arborea	Bern II, HR IV
Amfibiën	geelbuikvuurpad	Bombina variegata ssp. variegata	Bern II, HR IV

Amfibiëen	heikikker	<i>Rana arvalis</i> ssp. <i>arvalis</i>	Bern II, HR IV
Amfibiëen	kamsalamander	<i>Triturus cristatus</i>	Bern II, HR IV
Amfibiëen	knoflookpad	<i>Pelobates fuscus</i> ssp. <i>fuscus</i>	Bern II, HR IV
Amfibiëen	rugstreeppad	<i>Bufo calamita</i>	Bern II, HR IV
Amfibiëen	vroedmeesterpad	<i>Alytes obstetricans</i> ssp. <i>obstetricans</i>	Bern II, HR IV
Insecten-dagvlinders	apollovlinder	<i>Parnassius apollo</i>	Bern II, HR IV
Insecten-dagvlinders	boszandoog	<i>Lopinga achine</i>	Bern II, HR IV
Insecten-dagvlinders	donker pimperlblauwtje	<i>Maculinea nausithous</i>	Bern II, HR IV
Insecten-dagvlinders	grote vuurvlinder	<i>Lycaena dispar</i> ssp. <i>batava</i>	Bern II, HR IV
Insecten-dagvlinders	pimperlblauwtje	<i>Maculinea teleius</i>	Bern II, HR IV
Insecten-dagvlinders	tijmblauwtje	<i>Maculinea arion</i>	Bern II, HR IV
Insecten-dagvlinders	zilverstreephooibeestje	<i>Coenonympha hero</i>	Bern II, HR IV
Insecten-kevers	brede geelrandwaterroofkever	<i>Dytiscus latissimus</i>	Bern II, HR IV
Insecten-kevers	gestreepte waterroofkever	<i>Graphoderus bilineatus</i>	Bern II, HR IV
Insecten-kevers	juchtleerkever	<i>Osmoderma eremita</i>	Bern II, HR IV
Insecten-kevers	vermiljoenkever	<i>Cucujus cinnaberinus</i>	Bern II, HR IV
Insecten-libellen	bronslibel	<i>Oxygastra curtisii</i>	Bern II, HR IV
Insecten-libellen	gaffellibel	<i>Ophiogomphus cecilia</i>	Bern II, HR IV
Insecten-libellen	gevlekte witsnuitlibel	<i>Leucorrhinia pectoralis</i>	Bern II, HR IV
Insecten-libellen	groene glazenmaker	<i>Aeshna viridis</i>	Bern II, HR IV
Insecten-libellen	noordse winterjuffer	<i>Sympecma annulata</i> ssp. <i>braueri</i>	Bern II, HR IV
Insecten-libellen	oostelijke witsnuitlibel	<i>Leucorrhinia albifrons</i>	Bern II, HR IV
Insecten-libellen	rivierrombout	<i>Gomphus flavipes</i> ssp. <i>flavipes</i>	Bern II, HR IV
Insecten-libellen	sierlijke witsnuitlibel	<i>Leucorrhinia caudalis</i>	Bern II, HR IV
Insecten-nachtvlinders	teunisbloempijlstaart	<i>Proserpinus proserpina</i>	Bern II, HR IV
Reptielen	gladde slang	<i>Coronella austriaca</i> ssp. <i>austriaca</i>	Bern II, HR IV
Reptielen	muurhagedis	<i>Podarcis muralis</i> ssp. <i>brongniardii</i>	Bern II, HR IV
Reptielen	zandhagedis	<i>Lacerta agilis</i> ssp. <i>agilis</i>	Bern II, HR IV
Vissen	steur	<i>Acipenser sturio</i>	Bern II, HR IV
Zoogdieren- landzoogdieren	hamster	<i>Cricetus cricetus</i> ssp. <i>canescens</i>	Bern II, HR IV
Zoogdieren- landzoogdieren	otter	<i>Lutra lutra</i> ssp. <i>lutra</i>	Bern II, HR IV
Zoogdieren- vleermuizen	baardvleermuis	<i>Myotis mystacinus</i> ssp. <i>mystacinus</i>	Bern II, HR IV
Zoogdieren- vleermuizen	bechsteins vleermuis	<i>Myotis bechsteini</i>	Bern II, HR IV
Zoogdieren- vleermuizen	bosvleermuis	<i>Nyctalus leisleri</i> ssp. <i>leisleri</i>	Bern II, HR IV

Zoogdieren- vleermuizen	brandts vleermuis	Myotis brandti ssp. brandti	Bern II, HR IV
Zoogdieren- vleermuizen	franjestaat	Myotis nattereri	Bern II, HR IV
Zoogdieren- vleermuizen	gewone grootoorvleermuis	Plecotus auritus ssp. auritus	Bern II, HR IV
Zoogdieren- vleermuizen	grijze grootoorvleermuis	Plecotus austriacus ssp. austriacus	Bern II, HR IV
Zoogdieren- vleermuizen	grote hoefijzerneus	Rhinolophus ferrumequinum ssp. ferrumequinum	Bern II, HR IV
Zoogdieren- vleermuizen	grote rosse vleermuis	Nyctalus lasiopterus	Bern II, HR IV
Zoogdieren- vleermuizen	ingekorven vleermuis	Myotis emarginatus ssp. emarginatus	Bern II, HR IV
Zoogdieren- vleermuizen	kleine dwergvleermuis	Pipistrellus pygmaeus	Bern II, HR IV
Zoogdieren- vleermuizen	kleine hoefijzerneus	Rhinolophus hipposideros ssp. hipposideros	Bern II, HR IV
Zoogdieren- vleermuizen	laatvlieger	Eptesicus serotinus ssp. serotinus	Bern II, HR IV
Zoogdieren- vleermuizen	meervleermuis	Myotis dasycneme	Bern II, HR IV
Zoogdieren- vleermuizen	mopsvleermuis	Barbastella barbastellus	Bern II, HR IV
Zoogdieren- vleermuizen	noordse vleermuis	Eptesicus nilssoni ssp. nilssoni	Bern II, HR IV
Zoogdieren- vleermuizen	rosse vleermuis	Nyctalus noctula ssp. noctula	Bern II, HR IV
Zoogdieren- vleermuizen	ruige dwergvleermuis	Pipistrellus nathusii	Bern II, HR IV
Zoogdieren- vleermuizen	tweekleurige vleermuis	Vespertilio murinus ssp. murinus	Bern II, HR IV
Zoogdieren- vleermuizen	vale vleermuis	Myotis myotis ssp. myotis	Bern II, HR IV
Zoogdieren- vleermuizen	watervleermuis	Myotis daubentoni ssp. daubentoni	Bern II, HR IV
Zoogdieren- zeezoogdieren	bruinvis	Phocoena phocoena ssp. phocoena	Bern II, HR IV
Zoogdieren- zeezoogdieren	dwergpotvis	Kogia breviceps	Bern II, HR IV
Zoogdieren- zeezoogdieren	gestreepte dolfijn	Stenella coeruleoalba	Bern II, HR IV
Zoogdieren- zeezoogdieren	gewone dolfijn	Delphinus delphis	Bern II, HR IV
Zoogdieren- zeezoogdieren	gewone spitsdolfijn	Mesoplodon bidens	Bern II, HR IV
Zoogdieren-	grijze dolfijn	Grampus griseus	Bern II, HR IV

zeezoogdieren			
Zoogdieren-zeezoogdieren	kleine zwaardwalvis	Pseudorca crassidens	Bern II, HR IV
Zoogdieren-zeezoogdieren	narwal	Monodon monoceros	Bern II, HR IV
Zoogdieren-zeezoogdieren	orca	Orcinus orca	Bern II, HR IV
Zoogdieren-zeezoogdieren	tuimelaar	Tursiops truncatus ssp. truncatus	Bern II, HR IV
Zoogdieren-zeezoogdieren	witflankdolfijn	Lagenorhynchus acutus	Bern II, HR IV
Zoogdieren-zeezoogdieren	witsnuitdolfijn	Lagenorhynchus albirostris	Bern II, HR IV
Zoogdieren-zeezoogdieren	noordse vinvis	Balaenoptera borealis	Bon I, HR IV
Zoogdieren-zeezoogdieren	potvis	Physeter catodon	Bon I, HR IV
Amfibieën	poelkikker	Pelophylax lessonae	HR IV
Vissen	houting	Coregonus oxyrinchus	HR IV
Weekdieren	bataafse stroommossel	Unio crassus	HR IV
Weekdieren	platte schijfhoren	Anisus vorticulus	HR IV
Zoogdieren-landzoogdieren	bever	Castor fiber ssp. albicus	HR IV
Zoogdieren-landzoogdieren	hazelmuis	Muscardinus avellanarius	HR IV
Zoogdieren-landzoogdieren	lynx	Lynx lynx ssp. lynx	HR IV
Zoogdieren-landzoogdieren	noordse woelmuis	Microtus oeconomus ssp. arenicola	HR IV
Zoogdieren-landzoogdieren	wilde kat	Felis silvestris ssp. silvestris	HR IV
Zoogdieren-landzoogdieren	wolf	Canis lupus lupus	HR IV
Zoogdieren-vleermuizen	gewone dwergvleermuis	Pipistrellus pipistrellus	HR IV
Zoogdieren-zeezoogdieren	butskop	Hyperoodon ampullatus	HR IV
Zoogdieren-zeezoogdieren	dwergvinvis	Balaenoptera acutorostrata	HR IV
Zoogdieren-zeezoogdieren	griend	Globicephala melas	HR IV
Zoogdieren-zeezoogdieren	spitsdolfijn van gray	Mesoplodon grayi	HR IV
Zoogdieren-zeezoogdieren	witte dolfijn	Delphinapterus leucas	HR IV

BIJLAGE 3 BESCHERMDE SOORTEN PROVINCIE NOORD- BRABANT 'ANDERE SOORTEN'

Onder dit beschermingsregime vallen de nationaal beschermde soorten als bedoeld in artikel 3.10 van de Wnb.

Soortgroep	Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Bescherming
Amfibiëen	alpenwatersalamander	Mesotriton alpestris	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Amfibiëen	vinpootsalamander	Lissotriton helveticus	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Amfibiëen	vuursalamander	Salamandra salamandra	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-dagvlinders	aardbeivlinder	Pyrgus malvae	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-dagvlinders	bosparemoervlinder	Melitaea athalia	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-dagvlinders	bruin dikkopje	Erynnis tages	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-dagvlinders	bruine eikenpage	Satyrrium ilicis	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-dagvlinders	duinparemoervlinder	Argynnis niobe	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-dagvlinders	gentiaanblauwtje	Maculinea alcon	Andere soorten (bijlage A

			van de wet)
Insecten-dagvlinders	grote parelmoervlinder	Argynnis aglaja	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-dagvlinders	grote vos	Nymphalis polychloros	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-dagvlinders	grote weerschijnvlinder	Apatura iris)	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-dagvlinders	iepenpage	Satyrrium w-album	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-dagvlinders	kleine heivlinder	Hipparchia statilinus	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-dagvlinders	kleine ijsvogelvlinder	Limenitis camilla	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-dagvlinders	kommavlinder	Hesperia comma	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-dagvlinders	sleedoorpage	Thecla betulae	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-dagvlinders	spiegeldikkopje	Heteropterus morpheus	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-dagvlinders	veenbesblauwtje	Plebejus optilete	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-dagvlinders	veenbesparelmoervlinder	Boloria aquilonaris	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-dagvlinders	veenhooibeestje	Coenonympha tullia	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-dagvlinders	veldparelmoervlinder	Melitaea cinxia	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-dagvlinders	zilveren maan	Boloria selene	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-kevers	vliegend hert	Lucanus cervus	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-libellen	beekrombout	Gomphus vulgatissimus	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-libellen	bosbeekjuffer	Calopteryx virgo	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-libellen	donkere waterjuffer	Coenagrion armatum	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-libellen	gevekte glanslibel	Somatochlora flavomaculata	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-libellen	gewone bronlibel	Cordulegaster boltonii	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-libellen	hoogveenglanslibel	Somatochlora arctica	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-libellen	kempense heidelibel	Sympetrum depressiusculum	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-libellen	speerwaterjuffer	Coenagrion hastulatum	Andere soorten (bijlage A van de wet)

Kreeftachtigen	europese rivierkreeft	Astacus astacus	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Reptielen	adder	Vipera berus ssp. berus	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Reptielen	hazelworm	Anguis fragilis	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Reptielen	levendbarende hagedis	Zootoca vivipara	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Reptielen	ringslang	Natrix natrix	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Vissen	beekdonderpad	Cottus rhenanus	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Vissen	beekprik	Lampetra planeri	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Vissen	elrits	Phoxinus phoxinus	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Vissen	gestippelde alver	Alburnoides bipunctatus	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Vissen	grote modderkruiper	Misgurnus fossilis	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Vissen	kwabaal	Lota lota	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Zoogdieren-landzoogdieren	boommarter	Martes martes	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Zoogdieren-landzoogdieren	bunzing	Mustela putorius	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Zoogdieren-landzoogdieren	damhert	Dama dama	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Zoogdieren-landzoogdieren	das	Meles meles	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Zoogdieren-landzoogdieren	edelhert	Cervus elaphus	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Zoogdieren-landzoogdieren	eekhoorn	Sciurus vulgaris	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Zoogdieren-landzoogdieren	eikelmuis	Eliomys quercinus	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Zoogdieren-landzoogdieren	grote bosmuis	Apodemus flavicollis	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Zoogdieren-landzoogdieren	hermelijn	Mustela erminea	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Zoogdieren-landzoogdieren	molmuis	Arvicola scherman	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Zoogdieren-landzoogdieren	steenmarter	Martes foina	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Zoogdieren-landzoogdieren	veldspitsmuis	Crocidura leucodon	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Zoogdieren-	wezel	Mustela nivalis	Andere soorten (bijlage A van de wet)

landzoogdieren			van de wet)
Zoogdieren-landzoogdieren	waterspitsmuis	Neomys fodiens	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Zoogdieren-zeezoogdieren	gewone zeehond	Phoca vitulina	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Zoogdieren-zeezoogdieren	grijze zeehond	Halichoerus grypus	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Sporenplanten-varens	blaasvaren	Cystopteris fragilis	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Sporenplanten-varens	groensteel	Asplenium viride	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Sporenplanten-varens	schubvaren	Ceterach officinarum	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	akkerboterbloem	Ranunculus arvensis	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	akkerdoornzaad	Torilis arvensis	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	akkerogentroost	Odontites vernus subsp. vernus	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	beklierde ogentroost	Euphrasia rostkoviana	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	berggamander	Teucrium montanum	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	bergnachtorchis	Platanthera montana	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	blauw guichelheil	Anagallis arvensis subsp. foemina	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	bokkenorchis	Himantoglossum hircinum	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	bosboterbloem	Ranunculus polyanthemus subsp. nemorosus	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	bosdravik	Bromopsis ramosa subsp. benekenii	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	brave hendrik	Chenopodium bonus-henricus	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	brede wolfsmelk	Euphorbia platyphyllos	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	breed wollegras	Eriophorum latifolium	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	bruinrode wespenorchis	Epipactis atrorubens	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	dennenorchis	Goodyera repens	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	dreps	Bromus secalinus	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	echte gamander	Teucrium chamaedrys subsp. germanicum	Andere soorten (bijlage B van de wet)

Zaadplanten	franjugentiaan	Gentianella ciliata	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	geelgroene wespenorchis	Epipactis muelleri	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	geplooid vrouwenmantel	Alchemilla subcrenata	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	getande veldsla	Valerianella dentata	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	gevekt zonneroosje	Tuberaria guttata	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	glad biggenkruid	Hypochaeris glabra	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	gladde zegge	Carex laevigata	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	groene nachtorchis	Coeloglossum viride	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	groot spiegelklokje	Legousia speculum-veneris	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	grote bosaardbei	Fragaria moschata	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	grote leeuwenklauw	Aphanes arvensis	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	honingorchis	Herminium monorchis	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	kalkboterbloem	Ranunculus polyanthemoides subsp. polyanthemoides	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	kalketrip	Centaurea calcitrapa	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	karthuizeranjer	Dianthus carthusianorum	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	karwijselie	Selinum carvifolia	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	kleine ereprijs	Veronica verna	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	kleine schorseneer	Scorzonera humilis	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	kleine wolfsmelk	Euphorbia exigua	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	kluwenklokje	Campanula glomerata	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	knollathyrus	Lathyrus linifolius	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	knolspirea	Filipendula vulgaris	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	korensla	Arnoseris minima	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	kranskarwij	Carum verticillatum	Andere soorten (bijlage B van de wet)

			van de wet)
Zaadplanten	kruiptijm	<i>Thymus praecox</i>	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	lange zonnedaauw	<i>Drosera longifolia</i>	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	liggende ereprijs	<i>Veronica prostrata</i>	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	moerasgamander	<i>Teucrium scordium</i>	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	muurbloem	<i>Erysimum cheiri</i>	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	naakte lathyrus	<i>Lathyrus aphaca</i>	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	naaldenkervel	<i>Scandix pecten-veneris</i>	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	pijlscheefkelk	<i>Arabis hirsuta</i> subsp. <i>sagittata</i>	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	roggelelie	<i>Lilium bulbiferum</i> subsp. <i>croceum</i>	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	rood peperboompje	<i>Daphne mezereum</i>	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	rozenkransje	<i>Antennaria dioica</i>	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	ruw parelzaad	<i>Lithospermum arvense</i>	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	scherpkruid	<i>Asperugo procumbens</i>	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	schubzegge	<i>Carex lepidocarpa</i>	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	smalle raai	<i>Galeopsis angustifolia</i>	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	spits havikskruid	<i>Hieracium lactucella</i>	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	steenbraam	<i>Rubus saxatilis</i>	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	stijve wolfsmelk	<i>Euphorbia stricta</i>	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	stofzaad	<i>Monotropa hypopitys</i>	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	tengere distel	<i>Carduus tenuiflorus</i>	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	tengere veldmuur	<i>Minuartia hybrida</i>	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	trosgamander	<i>Teucrium botrys</i>	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	veenbloembies	<i>Scheuchzeria palustris</i>	Andere soorten (bijlage B van de wet)

Zaadplanten	vliegenorchis	Ophrys insectifera	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	vroege ereprijs	Veronica praecox	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	wilde averuit	Artemisia campestris subsp. campestris	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	wilde ridderspoor	Consolida regalis	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	wilde weit	Melampyrum arvense	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	wolfskers	Atropa bella-donna	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	zandwolfsmelk	Euphorbia seguieriana	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	zinkviooltje	Viola lutea subsp. calaminaria	Andere soorten (bijlage B van de wet)

BIJLAGE 4 VRIJGESTELDE SOORTEN

In afwijking van de verboden in artikel 3.10, eerste lid, van de Wet is het toegestaan de onderstaande soorten te vangen en de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van deze soorten opzettelijk te beschadigen of te vernielen wanneer er geen andere bevredigende oplossing bestaat. De vrijstelling is van kracht wanneer de handeling verband houdt met de volgende activiteiten:

- de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
- bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
- bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
- bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied.

Soortgroep	Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam
Amfibieën	bruine kikker	Rana temporaria
Amfibieën	gewone pad	Bufo bufo
Amfibieën	kleine watersalamander	Lissotriton vulgaris
Amfibieën	meerkikker	Pelophylax ridibundus
Amfibieën	middelste groene kikker/bastaard kikker	Pelophylax kl. esculentus
Zoogdieren-landzoogdieren	aardmuis	Microtus agrestis
Zoogdieren-landzoogdieren	bosmuis	Apodemus sylvaticus

Zoogdieren-landzoogdieren	dwergmuis	Micromys minutus
Zoogdieren-landzoogdieren	dwergpspitsmuis	Sorex minutus
Zoogdieren-landzoogdieren	egel	Erinaceus europeus
Zoogdieren-landzoogdieren	gewone bosspitsmuis	Sorex araneus
Zoogdieren-landzoogdieren	haas	Lepus europeus
Zoogdieren-landzoogdieren	huisspitsmuis	Crocidura russula
Zoogdieren-landzoogdieren	konijn	Oryctolagus cuniculus
Zoogdieren-landzoogdieren	ondergrondse woelmuis	Pitymys subterraneus
Zoogdieren-landzoogdieren	ree	Capreolus capreolus
Zoogdieren-landzoogdieren	rosse woelmuis	Clethrionomys glareolus
Zoogdieren-landzoogdieren	tweekleurige bosspitsmuis	Sorex coronatus
Zoogdieren-landzoogdieren	veldmuis	Microtus arvalis
Zoogdieren-landzoogdieren	vos	Vulpes vulpes
Zoogdieren-landzoogdieren	wild zwijn	Sus scrofa
Zoogdieren-landzoogdieren	woelrat	Arvicola terrestris